

Transformačné stanice

Elektrická energia je zabezpečovaná prostredníctvom distribučných stožiarových trafostaníc :

T 1 – 400 kVA , spoločne pre obce Jasenové – Kľače. Nachádza sa v k.ú. obce Jasenové (za mostom, ktorý spája obe obce).

T 2 – 250 kVA , horný koniec

T 3 – 160 kVA , cintorín.

T 4 – navrhovaná, kiosková s výkonom do 6301 kVA, Do poľa

PLYN

Obec Kľače je zásobovaná zemným plynom z regulačnej stanice RS 3000m³/hod., ktorá je napojená z VTL plynovodu DN 500.PN 64 (Severné Slovensko).

Z RS Kľače je uložený STL plynovod do 0,4 MPa o profile PE potrubia D 90 , na ktorý sú napojené obce Kľače, Jasenové, a Zbyňov.

Miestne rozvody plynu sú stredotlaké do 0,4 MPa, prevedené materiálom lineárny polyetylén PE rady SDR. Prepojovací STL plynovod RS – Kľače – Jasenové – Zbyňov je zrealizovaný potrubím D 90, ostatné miestne rozvody v riešenej obci sú vybudované jednotným profilom potrubia PE D 63. Odberatelia ZPN sú pripojení cez domové regulátory STL / NTL s výstupným tlakom 2,1 kPa.

Zastavané územie obce Kľače je celoplošne splynofikované. Plynofikácia obce sa započala v roku 1999 a v súčasnosti z celkového počtu bytov 124 je plynofikovaných 81 domácnosti (65,3 %) a tri objekty vybavenosti – obecný úrad, potravinárstvo a pošta. Z miestnych prevádzok sú plynofikované Cukrárska výroba, ANTIK a TOMYFAKTORY s priemerným odberom plynu cca 13,0 tis. m³/rok a cca 9,6 m³/hod. V skupine podnikateľský segment sú traja odberatelia ZPN s ročnou spotrebou cca 30,0 tis. m³ a hodinovým odberom 22 m³ / hod.

Rezerva vo výkone spoločnej RS Kľače sa predpokladá dostatočná , z čoho plynie čiastkový uzáver, že existujúce plynárenské zariadenia poskytujú možnosť rozvoja sídla Kľače.

Súčasný stav plynofikácie

- počet trvalo obývaných bytov.....124
- počet plynofikovaných bytov..... 81
- percento plynofikovaných domácnosti.....65,3 %

Súčasná spotreba ZPN za rok

- obyvateľstvo 81 bytov á 2900..... .235 tis. m³/rok
- maloodber spolu..... 43 tis. m³/rok
- Celkom :..... 278 tis. m³/rok

Max. hodinový odber (odhad)

- obyvateľstvo.....117,5 m³/hod.
- ostatní.....31,0 m³/hod.
- Spolu : .....148,5 m³/hod.

V zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. je potrebné dodržať pásmo ochrán od osi plynovodov na každú stranu:

Pásma ochrany (zákon o energetike č. 656 / 2004):

	Ochranné pásmo	Bezpečnostné pásmo
VTL plynovodu DN 500 PN 64 " Severné Slovensko"	8 m	150 m
STL voľný terén	4 m	10 m
STL zastavané územie	1 m	Určuje dodávateľ

Z hľadiska plynofikácie SPP, a.s., RC Žilina, oddelenie prípravy investícií, listom č.DSAI/Mo/481/2006 zo dňa 16.3.2007 požaduje, aby každý návrh na rozširovanie miestnych plynovodov resp. zmeny v odberových množstvách zemného plynu bol odsúhlasený na SPP-distribúcia a.s., RC Žilina a aby pri návrhu zástavby boli rešpektované trasy a umiestnenia vybudovaných plynárenských zariadení s dodržaním ich ochranných pásiem v zmysle príslušných STN a súvisiacich predpisov.

Zásobovanie teplom

Tepló

Riešené územie obce Kľače patrí do oblasti s výpočtovou teplotou $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$ / STN 060210, STN 383350/.

Obec Kľače má plno decentralizovaný systém zásobovania teplom, v území sa nenachádza významnejší zdroj tepla, ktorý by prevzal funkciu centrálného tepelného zdroja.

V obci existujú len menšie zdroje tepla v objektoch výroby:

ANTIK, plynová kotolňa 80 kWt s ročnou spotrebou plynu 15 tis.m³,

TOMY FAKTORY, plynová kotolňa 70 kWt s ročnou spotrebou plynu 15 tis.m³.

V objektoch vybavenosti: obecný úrad, pošta, potraviny (objekt ObÚ) a Cukrárska výroba (objekt ObÚ), sú inštalované gamatky.

V objekte Potraviny + Pohostinstvo sú inštalované elektrické konvektory (spolu 10 ks) o elektrickom výkone a' 3 kW.

Ostatné objekty vybavenosti situované v rodinných domoch sú vykurované spoločným zdrojom tepla v RD.

Bytová zástavba potrebu tepla rieši prevažne kotlami ústredného resp. etážového vykurovania s palivom zemný plyn v 81 domácnostiach, ostatné byty sú vykurované pevnými palivami.

Orientačná potreba tepla:

	Členenie potreby	Tepelný príkon kWt	Ročná potreba GJ	Palivá
1.	Byty	1 736	12 500	ZPN, PP
2.	Vybavenosť spolu	116	590	-
	- administratíva, školstvo	50	250	ZPN
	- predajne, služby	66	340	ZPN, EE
3.	Prevádzky spolu	150	870	ZPN
	Spolu	2 002	13 960	-

Bytová zástavba potrebu tepla 12 500 GJ má riešenú na 65,3 % zemným plynom, zostatok je zabezpečovaný pevnými palivami (uhlie, drevo) a elektrickou energiou.

Občianska vybavenosť potrebu tepla 590 GJ rieši na 64,4 % spaľovaním ZPN a 35,6 % pevnými palivami a elektrickou energiou.

Výrobné prevádzky potrebu tepla riešia na 100 % zemným plynom (fa ANTIK, TOMY FAKTORY a Cukrárska výroba).

Telekomunikácie

Miestna telefónna sieť je realizovaná káblami zemou a závesnými káblami po drevených stĺpoch. Pri objekte pošty je umiestnený verejný telefónny automat.

Záujmovým územím v trase juh – sever prechádza trasa uzlového kábla Rajec – Rajecké Teplice, ktorú v území treba rešpektovať. Ochranné pásmo je 1 m od krajných káblov na každú stranu.

Je potrebné uvažovať s rozšírením telefonizácie v obci a to počtom pripojovacích vedení z TU Rajec formou pripokládky kábla, alebo vybudovať vzdialený digitálny stupeň RSU. Spôsob je v kompetencii Slovak Telecom, a.s.

V obci je celoplošne realizovaný rozvod miestneho rozhlasu po oceľových trubkách, rozhlasová ústredňa je umiestnená v priestoroch ObÚ.

Rádiokomunikácie

Televízne vysielanie v obci sa zabezpečuje TV vykryvačom Hôrka, situovaným na kóte 568 m n.m katastra obce Zbyňov. TV vykryvač zabezpečuje signál pre STV 1, STV 2, JOJ a Markíza.

Pokrytie riešeného územia mobilnou telefónnou sieťou je v kompetencii mobilných operátorov T-Mobile, Orange a Telefónica 02.

V katastrálnom území ZBYŇOV a RAJEC sa nachádzajú ZS a RR body ZA_ZBY a ZA_RAJ.

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. v horizonte najbližších 5.rokov neplánuje výstavbu ďalších zariadení v katastri obce Kľače.

A.2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Katastrálne územie obce Kľače je súčasťou centrálnej časti Rajeckej kotliny, ktorá sa vo všeobecnosti vyznačuje dobrou kvalitou životného prostredia a ktorá je len v individuálnych prípadoch narušená pôsobením stresových faktorov.

Zložky životného prostredia

Voda

Riešené územie spadá do povodia Váhu s prítokom Rajčanky, pretekajúcej priamo cez katastrálne územie obce s funkciou odvodňovania daného územia. Potok Kľače, prechádzajúci stredom obce je pravostranným prítokom Rajčanky. Je vyregulovaný a jeho výdatnosť je naviazaná na obdobie topenia sa snehu a zrážok.

Žiaden z tokov nie je v zmysle legislatívnych predpisov vyhlásený ako vodárenský tok, ktorý sa využíva ako vodárenský zdroj na odber pitnej vody. Tok Rajčanky v celej dĺžke je vyhlásený za vodárensky významný vodný tok, s významným odberom vody pre priemysel a poľnohospodárstvo. Dĺžka hlavného toku je 47,5 km , špecifický odtok z povodia je priemerne 16,13 l/s/km² a priemerný prietok 5,8 m³/s.

Kvalita povrchových vôd

Hodnotená je v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody. Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov. Použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried (I. trieda – veľmi čistá voda až V. trieda – veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považované úroveň I., II. a III. triedy kvality).

Prehľad o kvalite vody

Tok	Miesto odberu vzorky	Riečny kilometer	Skupiny ukazovateľov						
			A	B	C	D	E	F	H
Rajčianka	Žilina	1,50	III	II	II	III	V	IV	-
Váh	pod nádržou Hričov	246,00	III	II	III	III	IV	-	-

A-skupina – kyslíkový režim, B-skupina – základné fyzikálno-chemické ukazovatele, C-skupina – nutrienty, D-skupina – biologické ukazovatele, E-skupina – mikrobiologické ukazovatele, F-skupina – mikropolutanty, G-skupina – toxicita, H-skupina – rádioaktivita

Kvalita vody v povrchových tokoch je ovplyvňovaná geologickými pomermi, ako aj bodovými a plošnými zdrojmi znečistenia. Hodnotené územia patrí medzi menej znečistené oblasti. Medzi najväčšie zdroje znečistenia patrí verejná kanalizácia mesta Rajec (od obce Kľače vzdialené cca 3 km)

Limitné hodnoty vypúšťaného znečistenia z ČOV Rajec sú v priemere dodržané. Problémy spôsobuje iba veľké množstvo balastných vôd a havarijné vypúšťanie znečistenia odpadových vôd z miestnych podnikov, čo sa prejavovalo prekročovaním povoleného množstva vypúšťaných odpadových vôd a organického znečistenia v roku 2004 nad 1000 mg/l BSK5 (napr. Kofola v Rajeckej Lesnej). Ostatní producenti v meste Rajec dosahovali limitné hodnoty.

K ďalším znečisťovateľom povrchových tokov patria obce a sídla v ktorých nie je vybudovaná kanalizácia odpadových vôd. V danej oblasti je veľmi nízky stupeň pokrytia kanalizáciou. Vo väčšine prípadov odpadové vody sú bez čistenia vypúšťané priamo do vodných tokov. V súčasnosti sú najbližšie k obci na kanalizáciu napojené iba mestá Rajec, Rajecké Teplice, Žilina a obce Lietava a Lietavská Lúčka.

Kvalita podzemných vôd

Je hodnotená v zmysle STN 75 7111 „Pitná voda“. Na sledovanie kvality podzemnej vody vo významných vodohospodárskych oblastiach je vytvorená monitorovacia sieť SHMÚ. Táto sieť v oblasti Strážovských vrchov zasahuje do riešeného územia jedným využívaným vrtom – Fačkov.

V podzemných vodách v oblasti Strážovských vrchov sa pozorovalo mierne zhoršenie ich kvality okrem zníženia počtu prekročení u Pb. Časté nadlimitné hodnoty pre NELUV sú indikátorom silného antropogénneho vplyvu, ktorý môže mať dlhodobé negatívne vplyvy na využiteľnosť podzemných vôd pre pitné účely.

Prekročenie limitných hodnôt v riečnych náplavoch podľa STN 75 7111

Názov stanice	Ukazovateľ	Limitná hodnota	Nameraná hodnota	Jednotka
NP Kamenná Poruba-Horny	Chem spotr. O ₂ mang.dras.	3,000	75,000	mg/l
VV Fačkov	NEL v UV	0,050	0,060	mg/l

Zdroj: SHMÚ Bratislava

NP - nevyužívaný prameň

VV - využívaný vrt

Nadlimitné hodnoty NEL UV sú indikátorom silného antropogénneho vplyvu, ktorý môže mať dlhodobé negatívne vplyvy na využiteľnosť podzemných vôd pre pitné účely.

Potenciál pre znečistenie podzemných vôd v rámci hodnoteného územia je predovšetkým v alúviu rieky Rajčanky, ktoré je využívané pre hospodárske aktivity. Najvýznamnejšie zdroje znečistenia sú lokalizované na pravom brehu Rajčanky - KORASAN Rajec, Kúpele Rajecké Teplice, SVS Žilina – kanalizácia Lietavská Lúčka.

Medzi potenciálne zdroje znečistenia podzemných vôd zaraďujeme taktiež sídla s nedôslednou likvidáciou splaškových vôd z obytných a rekreačných objektov.

V samotnej obci Kľače hodnoty ukazovateľov povrchových a podzemných vôd nie sú známe, nakoľko monitoring vôd v danom katastrálnom území sa nevykonáva. prípadne vykonané merania nie sú známe. Napriek danej skutočnosti v obci sa nachádzajú studne, ktoré slúžia na zavlažovanie záhrad, prípadne ako úžitková voda.

Obec je napojená na verejný vodovod z vodných zdrojov v k.u. Fačkov prípojkou na obecný vodovod Jasenove. Vodojem sa nachádza nad obcou Jasenové.

Doposiaľ v obci nebola vybudovaná kanalizácia s následným napojením na čistiareň odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané v žumpách a v septikoch, ktoré sú periodicky vyprázdňované, prípadne vypúšťané priamo do recipientu bez čistenia, čo má za následok zhoršenie kvality podzemných a povrchových vôd.

Poľnohospodárska výroba môže mať tiež nemalý vplyv na kvalitu vody v uvedených recipientoch (postreky, chemizácia, extremity zvierat) vplyvom zrážkovej činnosti sa tieto látky postupne dostávajú do vodných tokov.

Na zabezpečenie ochrany podzemných a povrchových vôd je potrebné v obci vybudovať kanalizáciu s následným napojením na ČOV.

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia. Nešetné a neuvážené využívanie pôd má za následok znečistenie pôd a ich následnú degradáciu, ktorá môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy, ktoré pri dlhodobom pôsobení na pôdu vyvolávajú zmeny fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, čoho dôsledkom je ohrozenie udržateľnosti funkcie pôdy, znižovanie produkčného a nutričného potenciálu pôd, kvality dopestovaných plodín a tým aj negatívny dopad na zdravotný stav obyvateľstva.

Z čiastkového monitorovacieho systému Pôda (Linkeš a kol., 1997) a z plošného a bodového zobrazenia kontaminácie pôdy (Atlas krajiny SR, Čurlík, Ševčík) vyplýva, že prevažná časť katastrálneho územia je hodnotená ako územie s relatívne čistou alebo nekontaminovanou pôdou.

Katastrálne územie obce predstavuje prevažne poľnohospodársky využívanú krajinu, jej charakteristickým znakom je, že väčšiu časť územia (cca 75%) tvorí orná pôda, ktorá je v prevažnej miere využívaná na poľnohospodárske účely, lúky a pasienky (cca 7%) a lesy (cca 6%), zastavané územie tvorí iba 7 %.

Preto v posudzovanom území je predpoklad poškodenia a kontaminácie pôd vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej činnosti dlhodobou aplikáciou chemických postrekov a priemyselných hnojív. V nemalej miere sa môže prejaviť vplyv imisnej záťaže z diaľkových prenosov a z plošného spádu, imisie z dopravy hlavne na pôdy nachádzajúce sa v oblasti dopravných komunikácií.

Poľnohospodárska pôda je v prevažnej miere obhospodarovaná spoločnosťou K+M, s.r.o Jasenové so sídlom v katastrálnom území Jasenové. Len malá časť pôdy je obhospodarovaná malými farmami rodinného typu.

Ovzdušie

Podnebie Žilinskej kotliny sa vyznačuje slabou ventiláciou vzduchu, čo spôsobuje hromadenie chladného vzduchu so značnou relatívnou vlhkosťou, s následne zvýšeným

výskytom zamračených dní, ako aj dní s hmlou, čiže vytváranie tzv. inverzií, čo môže vytvárať nepriaznivé rozptylové podmienky. K prevládajúcim smerom vetra sa javí krajina ako pomerne otvorená s najveternejšími mesiacmi január a február.

Priamo v riešenom území sa žiadne zdroje znečisťovania zaradené do jednotlivých kategórie v zmysle zákona 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia nenachádzajú, s výnimkou mobilných zdrojov.

Obec je na 95% plynofikovaná, prípadne obyvatelia majú zavedené elektrické vykurovanie a tým sa zamedzil negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia z lokálnych kúrenísk.

Ani z regionálneho hľadiska v regióne Rajeckej doliny sa veľké zdroje znečisťovania ovzdušia nenachádzajú.

Podiel cezhraničného diaľkového prenosu na regionálnom znečistení je zhruba 60%, čo sa prejavuje poškodzovaním lesných porastov, hlavne ich vrcholov.

Existujúca cestná doprava prechádzajúca priamo cez obec Kľače, komunikácia I. a III. triedy je hlavným líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia, ktorá paradoxne prechádza územím, ktoré je pomerne málo znečistené emisiami zo spaľovania a z technologických celkov.

Faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie

Hluk

V danom území ani v jeho najbližšom okolí sa nenachádzajú priemyselné prevádzky ani technologické celky, ktoré by mohli spôsobovať prekračovanie hladín hluku a tak negatívne ovplyvňovať kvalitu života v obci.

Hladinu hluku v posudzovanom území negatívne ovplyvňuje existujúca cestná doprava prechádzajúca priamo cez obec Kľače, komunikácia I. a III. triedy.

V účastnosti nie sú v dotknutom území v oblasti cestného ťahu realizované žiadne protihlukové bariéry na ochranu obyvateľstva pred hlukovou záťažou.

Najvyššie prípustné hodnoty hluku a vibrácií vo vonkajšom priestore v obytnom území sú stanovené Nariadením vlády SR č. 339/2006 Z.z. o ochrane, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií. Pre hluk z dopravy v obytnej zóne je stanovená najvyššia prípustná ekvivalentná hladina hluku na deň 50 dB a na noc 45 dB.

V rámci návrhu prestavby jestvujúcej cesty I/64 s jej čiastočným a smerovým odklonom od jestvujúceho stavu v úseku Kľače - Rajecké Teplice bola vypracovaná hluková a exhalačná štúdia (Mandula J., Salaiová B., EDOS Prešov, 2003), kde bol riešený súčasný stav (2003, 2008) a výhľadový stav (2018 a 2028) sa konštatuje už v súčasnom stave prekračovanie najvyšších hladín hluku na prieťahu obce Kľače. Na ostatnom území najvyššie prípustné hladiny hluku neboli prekročené.

Pri realizácii preložky cesty ktoréhokoľvek variantu podľa modulového výpočtu by došlo k zníženiu hladiny hluku z cestnej dopravy, prípadne k jeho rozloženiu do okolitého prostredia a tým k zníženiu intenzity v zastavanom území.

Radónové riziko

Kategórie radónového rizika z geologického podložia (nízka, stredná, vysoká) - územie patrí do oblasti s nízkym radónovým rizikom.

Zosuvy

Priamo v obci Kľače sú zachované alúviá a riečne terasy. V záujmovom území sa vyskytujú stredné terasy rieky Rajčanka tvorené vrstvou spraší. Práve táto štruktúra podmienená výskytom podzemnej vody je jedným z faktorov vzniku a vývoja svahovej deformácie. Ďalším faktorom sú prirodzené zvetrávacie procesy za spolupôsobenia klimatických a morfológických činiteľov. Najdôležitejším faktorom je však antropogénna činnosť, t.j. podrezanie svahu a vegetačný vplyv na rozrušený puklinový systém súvrstvia,

vnikanie povrchových a podzemných vôd do puklinového systému, a tým narušenie pevnostných charakteristík geologického prostredia.

Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi

Ciele odpadového hospodárstva obcí a opatrenia na ich dosiahnutie v zmysle zákona o odpadoch si musia obce stanoviť v programoch odpadového hospodárstva (POH), pre komunálne a drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na ich území. Obec Kľače má vypracovaný návrh POH.

V obci je zabezpečený jednotný systém nakladania s odpadom. Pred jednotlivými obytnými domami sú umiestnené zberné nádoby s objemom 110 l. Zber a likvidácia komunálneho odpadu je zmluvne zabezpečená prostredníctvom spoločnosti T + T a.s., Žilina. Vývoz odpadu sa uskutočňuje jedenkrát za dva týždne pre obyvateľov na riadenú skládku odpadov Rajec - Šuja. Jedná sa o riadenú skládku odpadov pre odpad ktorý nie je nebezpečný, s celkovou kapacitou 773 420 m³, o rozlohe 17 125 m², ktorej odhadovaná životnosť je do roku 2016.

V obci sú umiestnené aj dva veľkoobjemové kontajnery, ktorých prepravu na skládku zabezpečuje podľa potreby firma – Jozef Fonš, Žilina, Budatín.

Obec nemá zabezpečený separovaný zber odpadu v zmysle zákona č.223/2001 o odpadoch a ďalších súvisiacich predpisov (s výnimkou skla). V obci sú umiestnené 2 kontajnery na sklo, ktoré sú podľa potreby vyvážané.

Obec dvakrát ročne organizuje kampaňový zber elektroodpadu a nebezpečného odpadu z domácností (žiarivky a batérie).

Kvapalný odpad zo septikov a žump je podľa potreby vyvážaný spoločnosťou K + M, s.r.o Jasenové na poľnohospodárske účely.

V návrhu programu odpadového hospodárstva v zmysle súvisiacich legislatívnych predpisov v odpadovom hospodárstve obec plánuje zvýšiť podiel vyseparovaných zložiek odpadu z KO (sklo, papier a plasty) a zvýšiť zapojenie obyvateľov do separovaného zberu. Zároveň obec bude pokračovať v trende znižovania podielu biologicky rozložiteľných odpadov v KO, budovaním domácich kompostárni a tým prednostne zabezpečovať jeho zhodnocovanie pred ukladaním na skládke.

Na území obce vznikajú aj iné ako komunálne odpady – odpady z podnikateľskej činnosti - odpady z tvarovania plastov pri výrobe okien (fy Fami factory) a drevný odpad vznikajúci pri výrobe nábytku (fy Antik). Jeho zneškodnenie zabezpečujú podnikateľské subjekty v rámci legislatívnych predpisov.

Celkové množstvo vyprodukovaného a zneškodneného komunálneho odpadu skládkovaním za rok 2004 bolo 61,5 t, čo predstavuje 161,13 kg vyprodukovaného a zneškodneného KO odpadu na jedného obyvateľa. Pre porovnanie, v roku 2003 bola priemerná produkcia komunálnych odpadov v Slovenskej republike 297 kg/obyvateľa.

Zo starých environmentálnych záťaží v danom území negatívnym prvkom je smetisko nachádzajúce sa v katastrálnom území obce. Je zhruba 100 m od hlavnej cesty zo smeru od Žiliny na ohybe pravého brehu Rajčanky, cca 50 m od obytných domov. Javí známky zatrávneného, burinou zarasteného priestoru, ktorý bol pôvodne zasypaný zeminou zo zosuvu nad obcou. V danom období sa sporadicky obnovuje jeho činnosť. Po jeho okrajoch sa nachádzali zbytky KO, stavebného odpadu, asfaltu, či odpadu zo záhrad.

Je nutné navrhnuť opatrenia na likvidáciu smetiska, zamedziť aby bola sporadicky obnovovaná jeho činnosť. Navrhnuť jeho následnú rekultiváciu a využitie.

A.2.14 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Na území Rajeckej kotliny sa vyskytujú hlavne nerudné suroviny: dolomity, vápence, štrkopiesky, piesky. Perspektívu má najmä ťažba a spracovanie rôznych karbonátov.

A.2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V riešenom území nie sú vymedzené žiadne plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu.

A.2.16 VYHODNOTENIE BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Katastrálne územie obce sa rozprestiera na ploche 207,32 ha, poľnohospodárska pôda zaberá rozlohu 169,33 ha.

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v k.ú. Kľače

spolu v ha	orná pôda	vodná plocha	ovocný sad	záhrad a	TTP	lesná pôda	zastav. plocha	ostatná plocha
207,32	151,21	3,01	0	5,87	12,25	13,99	16,23	4,75

Zdroj: www.katasterportal.sk, 03/2009

Textová a grafická časť vyhodnotenia budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy... je spracovaná v zmysle zákona č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Použité podklady k vypracovaniu vyhodnotenia PP:

- √ priebeh hraníc BPEJ a bonitované pôdno-ekologické jednotky – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy Banská Bystrica,
- √ stanovisko k hydromelioračným zariadeniam – Hydromeliorácie, š.p. Bratislava,
- √ stanovisko užívateľa PP – K+M, s.r.o, Jasenové.

Budúce možné použitie poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a iné zámery sa dotýka 11 lokalít (lokalita č.2 – ostatná plocha, lokalita č.9 – lesný pozemok, lokalita č.10 – neplodná pôda), predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy predstavuje **6,95 ha** – z dôvodov riešenia funkčného využitia: IBV, rozšírenia cintorína a obecného parku, výroby, preložky vedenia trasy cesty I/64 a plochy určenej pre vymedzenie protipovodňových úprav (príloha v tabuľke: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde).

Plochy budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy... sú zakreslené na mapovom podklade v M 1 : 2 000 (Výkres budúceho možného použitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely, v.č.5), znázornenie jednotlivých plôch zodpovedá danej mierke. Územný plán obce (ÚPN – O) Kľače rieši jedno katastrálne územie.

Návrh územného plánu obce (ÚPN – O) Kľače zároveň rieši i záber na lesných pozemkov, lokalita č.1 (0,05 ha) s funkčným využitím preložky cesty I/64, (lokalita č.9 – lesný pozemok bez nároku na záber).

V celom katastrálnom území sa nachádzajú pôdy zaradené do 4 klimatických regiónov:

Klimatický región podľa BPEJ

Kód reg.	Charakteristika	TS>10°C	td≤5°Cdni	Charakteristika k VI-VIII v mm	T jan. °C	T veget °C
06	pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny	2800-2500	224	100-50	-3-5	14-15
07	mierne teplý, mierne vlhký	2500-2200	215	100-0	-2-5	13-15
08	mierne chladný, mier. vlhký	2200-2000	208	100-0	-3-6	12-14
09	chladný, vlhký	2000-1800	202	60-50	-4-6	12-13

Vysvetlivky:

TS>10°C suma priemerných denných teplôt z 10°C

td≤5°Cdni dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C v dňoch

k VI-VIII klimatický ukazovateľ zavlaženia podľa budyka vypočítaný pre

SR Tomlainom 1980 (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok v mm)

T_{jan} priemerná teplota vzduchu v januári

T_{veget. p} priemerná teplota vzduchu za veget.obdobie (IV-IX)

Dotknuté BPEJ:

Skupina BPEJ	Kód BPEJ
5	0857202, 0857203, 0865212
6	0729012, 0869212
7	0688443, 0703012, 0703013, 0714065, 0869442, 0888443
8	0794003, 0870213, 0894002
9	0782882

Tieto pôdy nepatria medzi osobitne chránené pôdy (1. – 4. skupiny BPEJ).

Dotknuté hlavné pôdne jednotky podľa BPEJ:

03–**FMm**^c, fluvizeme typické karbonátové, ťažké

14–**FM**, fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké

29–**ČAm**, **ČAG**, čiernice typické a čiernice glejové, stredne ťažké až ťažké, na sprašových a svahových hlinách

57–**PGm**, pseudogleje typické na sprašových a polygenných hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

65–**KMm**, **KMI**, kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké

69–**KMg**, kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké

70–**KMg**, kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké

82–**KM**, kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch; 12-25°, stredne ťažké až ťažké

88–**RMm** až **RMp**, regozeme typické až regozeme pelické, ojedinele hnedozeme erodované, alebo kambizeme erodované na slieňoch alebo iloch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

94–**GL**, gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké

Hydromelirácie, š.p. neevidujú žiadne hydromelioračné zariadenia v správe. V k.ú. je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorý je vo vlastníctve príslušného poľnohospodárskeho subjektu.

Na pozemkoch – *pri ich budovaní*, kde je prevedená odvodňovacia drenáž, prípadne pri poruchách na drenážnom systéme je potrebné dať drenážny systém do pôvodného funkčného stavu.

Vyhodnotenie lokalít :

Lokalita sa nachádzajú v k.ú. Kľače a riešeným územím sú Kľače. Návrhové obdobie sa týka I. etapy do roku 2020.

Lokalita č.1

Nachádza sa v katastrálnom území Kľače mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990. Funkčné využitie: **preložka cesty I/64** o výmere 1,48 ha .

PP – orná pôda o výmere **1,43** ha, BPEJ: 0729012/6-0,28 ha, 0857202/5-0,08 ha, 0857203/5-0,05 ha, 0865212/5-0,29 ha, 0869212/6-0,32 ha, 0869442/7-0,10 ha, 0870213/8-0,13 ha, 0888443/7-0,15 ha, 0894002/8-0,03 ha a 0,05 ha – lesný pozemok. V užívaní súkromnom a PD.

Lokalita č.2

Nachádza sa v katastrálnom území Kľače mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.
Funkčné využitie: **priemysel/IBV**, ostatná plocha o výmere 1,27 ha.

Lokalita č.3

Nachádza sa v katastrálnom území Kľače mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.
Funkčné využitie: **IBV** o výmere **2,95** ha.
PP – orná pôda o výmere 2,12 ha a záhrady – 0,83 ha v 7. skupine BPEJ0703013.
V užívaní súkromnom.

Lokalita č.4

Nachádza sa v katastrálnom území Kľače mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.
Funkčné využitie: **IBV** o výmere 0,25 ha.
PP – orná pôda o výmere **0,25** ha v 9. skupine 0782882-0,03 ha, a v 7. skupine BPEJ 0703012-0,22 ha. V užívaní súkromnom.

Lokalita č.5

Nachádza sa v katastrálnom území Kľače mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.
Funkčné využitie: **rozšírenie parku** (miestny parčík) o výmere 0,22 ha.
PP – TTP o výmere **0,22** ha v 7. skupine BPEJ 0714065. V užívaní súkromnom a obecnom.

Lokalita č.6

Nachádza sa v katastrálnom území Kľače mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.
Funkčné využitie: **rozšírenie cintorína** o výmere 0,28 ha.
PP – orná pôda o výmere **0,28** ha v 8. skupine BPEJ – 0870213 (0,22 ha) a 9.skupine BPEJ – 0782882 (0,06 ha). V užívaní súkromnom.

Lokalita č.7

Nachádza sa v katastrálnom území Kľače v zastavanom území obce Kľače k 1.1.1990.
Funkčné využitie: **protipovodňové úpravy** o výmere 0,16 ha.
PP – orná pôda o výmere **0,16** ha v 8. skupine BPEJ 0870213 (0,11 ha) a v 9. skupine 0782882 (0,05 ha). V užívaní súkromnom.

Lokalita č.8

Nachádza sa v katastrálnom území Kľače mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.
Funkčné využitie: **IBV** o výmere 1,65 ha.
PP – orná pôda o výmere **1,65** ha v 6. skupine BPEJ 0869212 (0,13 ha), 8. skupine BPEJ 0870213 (0,85 ha) a 0794003 (0,36 ha) v 9. skupine 0782882 (0,31 ha). V užívaní súkromnom.
Na lokalite č.8 je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorý je vo vlastníctve príslušného poľnohospodárskeho subjektu.

Lokalita č.9

Funkčné využitie: **plochy rekreácie**. Nachádza sa v k.ú.Kľače – mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.
Lesný pozemok o výmere 0,35 ha – **bez nároku na záber LP**.

Lokalita č.10

Funkčné využitie: **výroba**. Nachádza sa v k.ú.Kľače – mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.
Neplodná pôda o výmere 0,80. V užívaní súkromnom.

Lokalita č.11

Funkčné využitie: **IBV**. Nachádza sa v k.ú.Kľače – mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990.

Orná pôda o výmere **0,01 ha** v 7. skupine BPEJ 0857202 (0,01 ha). V užívaní súkromnom.

TABUĽKA : ZÁBER PODĽA FUNKČNÉHO VYUŽITIA (ha)

Funkčné Využitie	Zastav. Územie	Mimo zast.úz.	Celkom	Poľnohospodárska pôda			Nepoľn. Pôda
				Zast.úz.	Mimo	Celkom	
IBV	-	4,86	4,86	-	4,86	4,86	-
Výroba	-	0,80	0,80	-	-	-	0,80
Roz. cinorína.	-	0,28	0,28	-	0,28	0,28	-
Preložka	-	1,48	1,48	-	1,43	1,43	0,05
Rozšírenie parku	-	0,22	0,22	-	0,22	0,22	-
Protipov.úpravy	0,16	-	0,16	0,16	-	0,16	-
Rekreácia	-	0,35	0,35	-	-	-	0,35
Piem./IBV	-	1,27	1,27	-	-	-	1,27
Spolu	0,16	9,26	9,42	0,16	6,79	6,95	2,47

V katastrálnom území obce Kľače sa vyskytujú nasledovné bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ):

Charakteristika BPEJ

7-miestny kód BPEJ	Kód regiónu	Hlavná pôdna jednotka	Skeletnosť	Hĺbka pôdy	Zrinitosť
0703013	07	FMm fluvizeme typické karbonátové, ťažké	slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	- ťažké pôdy (ilovitohlinité)
0714065	07	FM fluvizeme, stredne ťažké až ľahké, plytké	slabo až stredne skeletovité pôdy	plytké pôdy (do 30 cm)	stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesočnatohlinité)
0729012	07	ČAm, ČAG čiernice typické a čiernice glejové, stredne ťažké až ťažké, na sprašových a svahových hlinách	slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0769542	07	KMg kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké	stredne skeletovité pôdy	stredne hlboké pôdy	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0782882	07	KM kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké	slabo až stredne skeletovité pôdy	plytké až hlboké pôdy	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0794003	07	GL gleje, ťažké až veľmi ťažké	pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%)	hlboké pôdy (60 cm a viac)	ťažké pôdy (ilovitohlinité)
0857202	08	PGm pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké	pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%)	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0857203	08	PGm – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké	K – pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%)	hlboké pôdy (60 cm a viac)	ťažké pôdy (ilovitohlinité)
0865212	08	KMm, KMI – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké	K – slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0865232	08	KMm, KMI – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké	K – slabo skeletovité pôdy	stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm)	stredne ťažké pôdy (hlinité)

7-miestny kód BPEJ	Kód regiónu	Hlavná pôdna jednotka	Skeletnosť	Hĺbka pôdy	Zmitosť
0869212	08	KMg – kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké	K – slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0869442	08	KMg – kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké	K – stredne skeletovité pôdy	stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0870213	08	KMg – kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké	K – slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	ťažké pôdy (ilovitohlinité)
0872212	08	KMg – kambizeme pseudoglejové s výskytom podzemných vôd v hĺbke 0,6-0,8 m na rôznych substrátoch, stredne ťažké až ťažké	K – slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
08 88 4 4 3	08	RMm až RMp – regozeme typické až regozeme pelické, ojedinele hnedozeme erodované, alebo kambizeme erodované na slieňoch alebo ťoch, stredne ťažké až ťažké	K – stredne skeletovité pôdy	stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm)	ťažké pôdy (ilovitohlinité)
0894002	08	GL – gleje, ťažké až veľmi ťažké	K – pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%)	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0969442	09	KMg – kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké	K – stredne skeletovité pôdy	stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm)	stredne ťažké pôdy (hlinité)

1 pôdy stredne ťažké, bez skeletu, hlboké:

0857202, 0894002

2 pôdy stredne ťažké, slabo až stredne skeletovité, stredne hlboké a hlboké:

0714065, 0729012, 0769542, 0782882, 0865212, 0865232, 0869212, 0869442, 0872212, 0969442

3 pôdy ťažké, bez skeletu a slabo skeletovité, stredne hlboké a hlboké:

0703013, 0794003, 0857202, 0870213, 0888443

Najčastejšie zastúpeným typom pôd je kambizem, gleje, fluvizem a čiernice. *Kambizeme* (hnedé pôdy) sú pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom, pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym, väčšinou však vyšším obsahom skeletu. Subtyp-pseudoglejové- s výrazným oglejením v B horizonte. *Gleje* sú pôdy trvale zamokrených lokalít s hladinou podzemnej vody blízko povrchu (veľká časť týchto pôd má upravený vodný režim melioráciami). *Fluvizeme* (nivné pôdy) je pôdny typ, ktorý sa vyskytuje len v nivách vodných tokov, ktoré sú alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont. Subtyp-glejové- s vysokou hladinou podzemnej vody a glejovým horizontom. sa vyskytujú v nivách vodných tokov. *Čiernice* sú pôdy s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúce sa prevažne v nivách vodných tokov.

Lesné pozemky

Účelom zákona č.326/2005 Z.z. ,§ 1 (2) o lesoch je:

- a) zachovanie, zveľaďovanie a ochrana lesov ako zložky životného prostredia a prírodného bohatstva krajiny na plnenie ich nenahraditeľných funkcií,
- b) zabezpečenie diferencovaného, odborného a trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch,
- c) zosúladenie záujmov spoločnosti a vlastníkov lesov
- d) vytvorenie ekonomických podmienok na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch.

Obec Kľače leží v Rajeckom výbežku žilinskej kotliny, na pravom brehu Rajčianky. Odlesnený pahorkatinový povrch chotára tvoria tret'ohorné uloženiny. Pre túto oblasť sú typické hnedé lesné pôdy.

Lesy riešeného územia k.ú. Kľače spadajú do lesného hospodárskeho celku Rajecké Teplice. LHC Rajecké Teplice tvoria k.ú. Jasenové, Kľače, Kanská, Kunerad, Lietavská Svinná, Malá Čierna, Malé Lednice, Poluvsie, Porúbka, Rajec, Rajecké Teplice, Stránske, Veľká Čierna a Zbyňov.

Súčasný hospodárenie v lesoch LHC Rajecké Teplice sa riadi lesným hospodárskym plánom (LHP), spracovaným v r.2007 a platným do r.2016. Prevládajúce drevinonové zloženie tvorí smrekovec a borovica.

DIELEC	VÝMERA v ha	EXPOZÍCIA SKLON	PŮDA – PRIKRÝVKA	DREVINA	ZASTÚPENIE v %	BONITA
2327	5,07	SZ 35%	tenká kmeňovina	SM	70%	28
				BO	20%	22
				OS	10%	16
	3,25	SZ 35%	mladina	SC	80%	32
				SM	20%	34
2328 A	0,34	SV 40%	tenká kmeňovina	LM	40	22
				JH	30	20
				JL	30	14
2328 B	1,60	JZ 30%	žrd'ovina	BO	85%	28
				SM	10%	36
				SC	5	28
2328 C	2,03	JZ 60%	tenká kmeňovina	SC	25	32
				JH	20	30
				BO	15	28
				SM	15	34
				JX	10	16
				BH	10	32
2328 D	0,51	Z 60%	tenká kmeňovina	JS	5	30
				BO	55	26
				SC	35	28
				LM	5	24
				BZ	5	24
2328 E	0,53	JZ 30%	žrd'ovina	SM	50	38
				SC	30	28
				BO	20	30
	13,33					

Zdroj: Krajský lesný úrad v Žiline, 4/2008

Návrh využitia územia

Do roku 2020 navrhujeme v k.ú. obce :

- lesné hospodárstvo riadiť v zmysle spracovaného LHP
- rešpektovať obmedzenia využívania lesa vyplývajúce z ochrany prírody
- po ukončení ťažby zabezpečiť odstránenie vývratov, suchých stromov a pahýľov - zdrojom nákazy
- nerealizovať výrub formou holorubov.

- nie je prípustné zriaďovať také zariadenia, ktoré sú v zásadnom rozpore s ich účelom a cieľom, napr.: kotelne na uhlie, sklady uhlia, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petroleje a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie
- vylučujú sa nekryté skládky materiálov (piesok, drevný odpad – piliny a pod.), ktoré za istých „priaznivých“ okolností (napr. vietor) môžu spôsobovať znečistenie ovzdušia

E územia poľnohospodárskej výroby

Základná charakteristika

Poľnohospodársky využívaná najmä pre rastlinnú výrobu, voľná krajina bez zástavby. Využitie krajiny podľa druhu pozemkov a krajinno-ekologického plánu
Doplnková funkcia – ekostabilizačná (biokoridory, biocentrá...)

Prípustné funkčné využitie

- poľnohospodárska činnosť bez výrazného hnojenia (chemické, prírodné – kosenie, pasenie oviec, dobytky)
- technické stavby súvisiace s poľnohospodárskou výrobou (inžinierske siete, komunikácie...)
- budovanie ekostabilizačných prírodných prvkov
- stromové aleje

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu

- rekreačné plochy pre pobyt v prírode
- plochy pre uloženie pôdnych depónií a kompostovísk
- je možné zriaďovať dočasné stavby pre ustajnenie hospodárskych zvierat pri dodržaní zásady, aby hygienické ochranné pásmo nezasahovalo obytné stavby

Neprípustné funkčné využitie

- zriaďovať obytné budovy
- zriaďovať budovy občianskej vybavenosti
- zriaďovať sklady rádioaktívnych a nebezpečných chemických látok, biologicky zriaďovať nebezpečných materiálov a preparátov
- zriaďovať skládky tuhých komunálnych odpadov

F les

Základná charakteristika

Krajina pre vykonávanie lesohospodárskej činnosti v súlade s LPH. Priestory vymedzené územným plánom pre rekreačnú-športovú činnosť, bez stavebnej činnosti s výnimkou udržiavacích prác na lesných cestách v sieťach technickej infraštruktúry a účelových hospodárskych stavbách.

Prípustné funkčné využitie

- lesná hospodárska činnosť v prípade, že budú dodržané všetky zákony a normy bezpečnosti práce
- lesohospodárske funkcie
- užívanie lesa v súlade s LPH
- ochrana lesa a PP proti škodcom

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu

- zariadenia na ochranu zvierat
- využitie lesného porastu pre dennú rekreáciu

A.2.17 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO- TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Návrh územného plánu rieši nové možnosti bytovej výstavby pre trvalé bývanie, ktoré sa prejavia v stabilizácii a postupnom raste počtu obyvateľov obce.

V ÚPN – obce sme nevyjadrili návrh sociálno-ekonomického rozvoja so špecifikáciou konkrétnych zámerov pre konkrétne hospodárske subjekty. Nevyjadrili sme ako konkrétne rozvíjať sociálnu politiku ani hospodársku štruktúru. Uvedené je úlohou stratégie (politiky) obce. Obec Kľače v čase spracovania ÚPN – obce nemala spracovanú žiadnu dokumentáciu sociálno – ekonomického rozvoja. Konečný výsledok bude závisieť od kvality práce ľudí za to zodpovedných a ich schopnosti využiť všetky možnosti a príležitosti, ktoré trh ponúka a potenciál územia.

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

ÚPN obce v plnej miere rešpektuje zásady a tvorby prírody a krajiny vyplývajúce zo spracovaného Krajinnokoekologického plánu, ktorý je súčasťou Prieskumov a rozborov. Cieľom je udržiavať, obnovovať a rozvíjať príťažlivé životné prostredie a primerané podmienky života v obci v záujme zachovania vidieckeho typu osídlenia. Všetky návrhy rozvoja sociálno – ekonomických aktivít riešiť v súlade s platnou legislatívou, zabezpečujúcou tvorbu kvalitného ŽP.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Obec Kľače je v súčasnosti vidieckym sídlom s prevládajúcou funkciou obytnou a poľnohospodárskou. Dôležitým faktorom rozvoja obce je aj vytváranie environmentálne priaznivejšej štruktúry hospodárstva obce s cieľom trvalo udržateľného rozvoja obce.

Územno – technické dôsledky navrhovaného riešenia

Realizácia novej výstavby obytných území si vyžiada okrem intenzifikácie v zastavanom území aj nároky nových plôch v nadväznosti na zastavané územie. Výstavba si vyžiada aj investičné náklady na zabezpečenie dopravného, technického a sociálneho vybavenia obce, ktoré sú podmieňujúcim faktorom realizácie výstavby. Územný dopad – plošné nároky sú zdokumentované v grafickej časti.

A.2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

a) Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia na funkčne a priestorovo homogénne jednotky

Regulatívy urbanistické

- Pri rozvoji obce vychádzať z jej postavenia a funkcie v sídelnej štruktúre SR podľa ÚPN VÚC a jeho zmien a doplnkov Žilinského kraja.
- Obec Kľače tvorí jedno katastrálne územie
- V urbanizovanom území treba zachovať historicky utváraný typ prístrenej radovej dediny
- Riešené katastrálne územie sa bude rozvíjať tak, aby bol zachovaný pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, mierka súčasnej stavebnej štruktúry a charakteristického vzhľadu sídla – rodinné domy s príľahlými záhradami a sadmi, poliami.

- Realizácia návrhu ÚPN – O Kľače vytvorí priestorové podmienky na vedenie preložky cesty I/64, miestnych komunikácií a sietí technickej infraštruktúry – zabezpečí pre ne navrhované koridory.
- Limitujúcim faktorom rozvoja obce je poľnohospodárska pôda a lesné pozemky.

Regulatívy priestorové

- Súčasné zastavané územie obce obecne chápať ako priestorovo stabilizované.
- Územie v ťažisku obce (okolie obecného úradu, pošty, obchodu „Jednota“) si vyžaduje priestorové dotvorenie podrobnejším rozpracovaním.
- Novú výstavbu realizovať v prvom rade formou intenzifikácie zastavaného územia v prelukách a tiež obnovou existujúceho bytového fondu.
- Nové objekty v prelukách prispôsobiť okolitej zástavbe,
- Zástavba rodinných domov na nových plochách bude nadväzovať na jestvujúce objekty aj vo výškovom zónovaní, t.j. bude mať 2 nadzemné podlažia (prízemie a podkrovia),
- Rodinné domy budú jednopodlažné, zastrešené šikmými strechami (sklon 35° – 45 °), pričom sa odporúča využitie podkrovia, podpivničenie sa nevyklučuje,
- Nová zástavba mestskými typmi rodinných domov (rovné strechy) nie je prípustná.
- Na pozemkoch s objektami v zlom technickom stave, ktorých šírka nezodpovedá stanoveným minimálnym hodnotám, sa pripúšťa nová výstavba v šírke priečelia pôvodnej stavby,
- Optimálna výmera pozemkov pre izolované rodinné domy 800 – 1200 m²,
- Rešpektovať založené pešie trasy a komunikačný systém v obci a zabezpečiť prístup k pozemkom využívaným na poľnohospodárske účely,
- Dotvárať obec urbanistickou štruktúrou, ktorá korešponduje z pôvodnou zástavbou t.j. umiestňovať izolované rodinné domy jednopodlažné, max. 2 podlažné (v blízkosti centra obce) so sedlovými a polovalbovými strechami,
- Domy treba osadzovať min.6 m od okraja komunikácie,
- Menšie šírky pozemkov ako 16 m nie sú vhodné pre výstavbu izolovaných rodinných domov.
- Do roku 2020 nezastavovať obytnou zástavbou územie za navrhovanú hranicu zastavaného územia obce, za touto hranicou pokračovať vo výstavbe až po vyčerpaní územných rezerv v navrhovaných lokalitách.
- V odvodňovacích rigoloch komunikácií podporiť vsakovacie pásy vody v min. šírkach 6 m výsadbou kríkovej a stromovej zelene.
- Rešpektovať poľnohospodársku krajinu za navrhovanou hranicou zastavaného územia s jej krajnotvorným potenciálom.
- Pri ostatných stavbách je potrebné sa riadiť príslušnými normami a predpismi v závislosti od druhu a výšky umiestňovaných zariadení.

Regulatívy kompozičné:

- Hlavnú kompozičnú os tvorí koridor cesty I/64, ktorá bude zaradená (po vybudovaní preložky cesty I/64) ako cesta III. triedy do obce Kľače. To znamená, že objekty a plochy občianskej vybavenosti budú naviazané na túto os, rovnako ako peší chodník, ktorý bude dobudovaný .
- Vedľajšia kompozičná os obce: priestor okolo cesty III. triedy, 51813, ktorá tvorí okruh cez obce Zbyňov, Jasenové, Kľače.
- Ťažiskovým priestorom v existujúcom systéme zástavby je priestor križovatky ciest III.triedy .
- Pri návrhu realizácii zástavby je treba dodržiavať historickú parceláciu, vlastnícke vzťahy (v primeranej miere) a uplatňovať také princípy tvorby, aby sa navrhované, resp. riešené priestory aspoň priblížili k tradičným a požadovaným hodnotám priestorov našich sídiel (v našom prípade zvlášť vidieckych) a atmosfére prostredia v ktorých vznikajú.

b) Zásady prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch vyjadrených vo všeobecne zrozumiteľnej legende

V riešenom území sa prejavujú nasledujúce funkčne a priestorovo homogénne územné jednotky:

- A obytné územia**
- B zmiešané územia s prevahou plôch pre obytné budovy**
- C výrobné územia**
- D rekreačné územie**
- E územia poľnohospodárskej výroby**
- F les**

A obytné územie**Základná charakteristika**

Je územie s prevahou plôch a pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy. Výstavbu nových domov usmerňovať a sústreďovať predovšetkým v zastavanom území obce a na nových plochách v navrhovaných lokalitách so zámerom zachovať charakter integrovaného sídla.

Navrhované lokality : 3, 4, 8, 11

Prípustné funkčné využitie

- výstavbu predovšetkým orientovať na intenzifikáciu súčasného zastavaného územia – zastavaním voľných plôch v prelukách, prestavbou, prístavbou, rekonštrukciou existujúcich RD,
- obytné územie obce i naďalej využívať pre funkciu bývania ako obytné územie s prevahou samostatne stojacich rodinných domov s príslužnými záhradami,
- v navrhovaných lokalitách situovať IBV charakteru samostatne stojacich rodinných domov,
- na pozemkoch izolovaných rodinných domov je možnosť výstavby hospodárskych objektov pre skladovanie poľnohospodárskych produktov a drobnochov,
- hustota, členenie a výška stavieb na bývanie musí umožňovať dodržiavanie odstupov a vzdialeností potrebných na osídlenie a presvetlenie bytov, na zachovanie súkromia bývania, na požiaru ochranu a civilnú obranu a na vytváranie plôch zelene

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu

- okrem obytnej funkcie - je možné a vhodné umiestňovať ďalšie komplementárne funkcie zvyšujúce komfort jej obyvateľov, a to v takej miere, ktorá z hľadiska obsluhy a efektívnosti zabezpečuje minimálne „existenčné“ potreby, prislúchajúce doplnkové zariadenia (garáže, drobné hospodárske objekty)
- pripúšťa sa umiestnenie komerčnej vybavenosti ako vedľajšieho funkčného využitia v rámci objektov rodinných domov
- pri obnove a prestavbe staršieho a nevyhovujúceho bytového fondu je možné uvažovať aj s rekreačnými službami a rekreačným ubytovaním
- vzhľadom na to, že riešeným územím je vidiecke sídlo, v nových obytných skupinách RD je prípustný aj drobnochov a nerušiaci drobná výroba – remeselné prevádzky, obchody, služby

Nepripustné funkcie

- v obytných územiach je nepripustné umiestňovať a zriaďovať areály, prevádzky, predajne, sklady, ktoré nespĺňajú podmienky z hľadiska bezpečnosti a kvality životného prostredia (obťažujú hlukom, prachom, zápachom, nadmernou dopravou ...)
- v obytnej zóne sa vylučuje veľkochov hospodárskych zvierat

B zmiešané územie s prevahou plôch pre obytné budovy

Základná charakteristika

Predstavujú plochy umožňujúce umiestňovanie stavieb a zariadení, ktoré patria k vybaveniu obytných budov a iné stavby, ktoré slúžia prevažne na ekonomické, sociálne a kultúrne potreby obyvateľstva a nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, ani výrazne nerušia svoje okolie, napr. malé a stredné výrobné prevádzky a skladové plochy.

Navrhované lokality : 2

Prípustné funkčné využitie

- rozvoj obytnej funkcie formou IBV
- výsadba zelene, ktorá musí tvoriť minimálne 20 % plochy pozemku

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu

- výrobná funkcia v minoritnom podiele zástavby
- rozvoj komerčnej, obchodno-obslužnej a administratívno-správnej vybavenosti vidieckeho charakteru v polyfunkcii s bývaním
- plochy statickej dopravy a manipulačné plochy prislúchajúce k jednotlivým prevádzkam

Nepripustné funkcie

Do zmiešaných území bývania a výroby nie je možné umiestňovať:

- areály a komplexy zariadení občianskej vybavenosti
- areály a komplexy výroby, skladov a stavebníctva
- plošné zariadenia slúžiace rekreácii
- zariadenia, ktoré sú v zásadnom rozpore s ich účelom a cieľom, napr.: kotolne na uhlie, sklady uhlia, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petroleje a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie

C výrobné územie

Základná charakteristika

Predstavujú územia pre rozvoj priemyselnej a poľnohospodárskej výroby miestneho (resp. regionálneho) významu a sú určené pre situovanie stavieb a zariadení s potenciálnym rušivým účinkom na obytné prostredie.

Navrhované lokality : 10

Prípustné funkčné využitie

Na území sa vyčleňujú plochy pre malé a stredné podniky priemyselnej výroby.

- stavebné firmy, stavebná činnosť
- plochy skladového hospodárstva
- plochy slúžiace pre umiestnenie výrobných servisných a opravárenských služieb
- nevyhnutné plochy technickej vybavenosti územia
- v rámci plôch výroby je potrebné vytvoriť vnútroareálovú izolačnú zeleň, ktorá sa zrealizuje budúcimi investormi v rámci investičnej výstavby v objeme minimálne 7% plochy podniku
- výška nových komplexných priemyselných stavieb v areáli musí rešpektovať výškové zónovanie jestvujúcich objektov (výška max. 15 m nad terénom)

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu

- plochy pre občiansku vybavenosť – administratíva súvisiaca s podnikaním a prevádzkou
- dopravné plochy – účelové komunikácie, odstavné plochy, garáže
- služobné byty a byty majiteľov zariadení

Nepripustné funkcie

V územiach s funkciou výroby nie je možné umiestňovať:

- novú zástavbu rodinných domov,
- viacpodlažnú zástavbu bytových domov
- občiansku vybavenosť prístupnú verejnosti (mimo nástupných areálov výrobných zariadení),
- zariadenia intenzívnej rekreácie, záhradkárske a chatové osady.
- výroba nesmie svojimi vplyvmi (hluk, zápach) negatívne ovplyvňovať kvalitu obytného prostredia v blízkosti obytnej zóny

D rekreačné územie**Základná charakteristika**

Navrhované rekreačné územia sú funkčné plochy slúžiace výhradne rekreácii, športovým aktivitám a využitiu pre šport vo väzbe na krajinu a na prirodzené prírodné danosti územia.

Reprezentujú ich najmä odpočinkové plochy, verejná zeleň, rôzne dráhy (kyslíková, dráha pre lyžiarov na bežkách, cyklotrasy, bežecké, cyklotrialové), altánky, vodné plochy, pieskoviská, detské ihriská.

Navrhované lokality rekreácie:

- pod Vršky (lokalita č.9 bez nároku na záber lesnej pôdy Jedná sa o priestor pre športové aktivity dobudovanie a osadenie účelových prvkov drobnej architektúry - športového náradia.
- miestny parčík (lokalita č.5).

Prípustné funkčné využitie

- ako hlavný rekreačný priestor je využívané územie Rajeckých Teplíc , na ktoré sú Kľače napojené poľnou cestou a navrhovanou cykloturistickou trasou.
- dobudovanie a osadenie účelových prvkov drobnej architektúry športového a rekreačného charakteru pre všetky vekové skupiny občanov v lokalitách : pod Vršky, miestny parčík .
- v blízkosti rieky Rajčanka rezervuje vo výhlade plochy pre výsadbu zelene , pešie chodníky, športové plochy a tak zapája hydrický biokoridor rieky do živého organizmu sídla
- na plochy športových aktivít je možné umiestňovať jednotlivé športoviská typu základnej občianskej vybavenosti, bežecké lyžiarske dráhy, a nevyhnutné objekty technickej vybavenosti priamo súvisiace s jednotlivými druhmi športov
- je možné zriaďovať zariadenia, ktoré dopĺňujú šport a rekreáciu (turistické odpočívadlá, športové exteriérové náradia , požičovne a opravovne športových potrieb, mobilné príležitostné stánky s občerstvením)
- zachovať doterajší spôsob hospodárenia na pozemkoch v lokalite pod Vršky

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu

- využitie lesného porastu Bôrovčie pre zriadenie „kyslíkovej dráhy“ pre mládež dospelých

Nepripustné funkčné využitie

- drobnochov

Neprípustné funkčné využitie

- výstavba rodinných domov, bytových domov
- priemyselných a poľnohospodárskych objektov
- všetky činnosti meniace prirodzený stav vodných tokov
- pestovanie cudzokrajných druhov rastlín
- chov cudzokrajných druhov živočíchov mimo uzavretých objektov
- používanie chemických látok a skladovanie agrochemikálií
- vjazd a státie motorových vozidiel mimo plôch na to určených.

c) Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

- plochy a zariadenia charakteru občianskej vybavenosti možno umiestňovať na plochách určených územným plánom a na plochách obytných, rekreačných a zmiešaných území v minoritnom podiele,
- skladba prvkov občianskej vybavenosti musí byť podriadená predovšetkým potrebám obyvateľov obce,
- pri lokalizácii všetkých zariadení občianskej vybavenosti treba prihliadať na optimálne dochádzkové vzdialenosti,
- prevádzky občianskeho vybavenia s častým zásobovaním sa musia situovať tak, aby bola minimalizovaná environmentálna záťaž okolia,
- pri zriaďovaní prevádzok je potrebné zabezpečiť aj parkovanie pre vozidlá vlastnej prevádzky, zásobovania a pre zamestnancov.
- územie vymedzené na vykonávanie špecifických činností spojených s pochovávaním a pietou je v lokalite Pod cestou (rozšírenie cintorína).

d) Zásady a regulatívy na umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia**Dopravná vybavenosť**

- rešpektovať koridor pre vybudovanie preložky cestnej komunikácie I/64 Žilina- Rajec
- mimo zastavaného územia rešpektovať šírkové usporiadanie navrhutej preložky cesty I. triedy v kategórii C 9,5/80 a ochranné pásmo 50 m od osi vozovky na oboch stranách
- po vybudovaní preložky cesty I/64 realizovať výsadbu izolačnej zelene po oboch stranách cesty
- rešpektovať prieťah cesty I. triedy č.64, kategórie S(C) 7,5/60c – cez obec
- pretriediť súčasnú cestnú komunikáciu I/64 po výstavbe plánovanej preložky I/64 Žilina – Rajec na cestu III.triedy vo funkčnej triede B2 s ochranným pásmom 20 m od osi vozovky na oboch stranách mimo zastavané územie obce
- pozdĺž miestnych komunikácií v zastavanom území obce realizovať chodník pre peších po jednej strane, v centre po oboch stranách
- rešpektovať cesty III.triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101
- inžinierske siete (nové vedenia, prípojky k existujúcim alebo novovybudovaným objektom) viesť mimo cestný pozemok, v zastavanom území min.2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavaného územia – s dodržaním ochranného pásma.
- neprípúšťa sa vedenie inžinierskych sietí v telese cesty a mostných objektoch
- kríženie inžinierskych sietí s komunikáciou riešiť zásadne formou pretláčania, kolmo na os komunikácie.
- pri riešení vjazdov k objektom zachovať odvodňovací systém cesty

e) Zásady a regulatívy zachovania kultúrno-historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene:

Kultúrne hodnoty:

Ako kultúrny architektonicko-historický odkaz je udržiavaná prístenná **kaplnka p. Márie** – klasicistická zo začiatku 19. storočia.

Dôsledne uplatňovať Uznesenie vlády SR č. 14/1991 zo dňa 8.1.1991, ktorým boli prijaté opatrenia na realizáciu „Návrhu koncepcie záchranu kultúrneho dedičstva SR a v ktorom je uložené presadzovať prostredníctvom územného plánu revitalizáciu historických jadier a miest, záchrana kultúrnych pamiatok, pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón

- rešpektovať architektonicko-historický odkaz prístennej **kaplnky p. Márie** (klasicistická zo začiatku 19. storočia)
- Pri obnove, rekonštrukcii a akejkoľvek inej stavebnej činnosti na objektoch kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR dodržať ustanovenia zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Pri stavebnej činnosti v zemi alebo v hmote historickej stavby dodržať povinnosť ohlásenia prípadného nálezu podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu a v súlade s § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Ekostabilizačné opatrenia:

- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť
- orná pôda v okolí tokov by mala byť oddelená pásom trávy, šírky 10 – 15 m, aby sa zamedzili splachy ornej pôdy do povrchových tokov na ornej pôde s vyššou svahovitosťou 7 - 12° preferovať protierózne oševné postupy, pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na ornej pôde
- svahy s vyššou sklonitosťou ako 12° trvalo zatrávniť
- zarastajúce pasienky v lokalite Nivy si vyžadujú pravidelný manažment extenzívnym pasiením a kosením (podpora druhovej diverzity)
- podporovať a rozvíjať extenzívnejšie spôsoby hospodárenia, kombinovať údržbu TTP kosením a vypásaním .
- trvalé trávne porasty obhospodarovať ekologicky únosným spôsobom, vylúčiť podľa možností terénne úpravy lúk a pasienkov, minimalizovať na TTP narušenie pôdneho krytu
- zabrániť zhutňovaniu a degradácii pôd
- technicky sanovať výmole a erózne ryhy, doplniť vegetačnými opatreniami
- vlhké lúky kosiť ľahšími mechanizmami len v čase preschnutia,
- pokosenú biomasu je potrebné z plôch odstrániť
- mulčovanie je vhodné len ako jednorázový zásah na obnovu zarastených porastov, nie je možné ho vykonávať opakovane ako pravidelný spôsob obhospodarovania.
- nitrofilné a ruderalné spoločenstvá kosiť v období pred kvitnutím burín dvakrát ročne, mláďe na týchto plochách intenzívne spásať, aby sa využil efekt silného zošľapávania, ktoré ruderalne druhy neznášajú.
- chrániť a dopĺňať brehové porasty Rajčanky ako súčasť regionálneho biokoridora
- chrániť pred zastavaním a bariérami (oplotenie) pobrežný pás Rajčanky v šírke minimálne 20 m na každú stranu od brehovej čiary ako priestor tzv. zelených koridorov (biokoridor, cyklistické a pešie trasy, rekreácia pri rieke..)

- rešpektovať navrhované šírkové usporiadanie miestnych komunikácií k navrhovaným plochám na výstavbu MO 6,5/40 vytvoriť predpoklady pre prístupy k navrhovaným lokalitám IBV
- vytvoriť 4 parkovacie miesta pri obecnom úrade
- krátkodobé parkovanie realizovať s rozptylom na uliciach funkčnej triedy C
- parkovacie plochy pri rodinných domoch realizovať na vlastných pozemkoch
- zachovať súčasnú polohu autobusových zastávok a pri rekonštrukcii jestvujúcich komunikácií na navrhované kategórie riešiť na autobusových zastávkach zastavovacie pruhy
- po zástavbe navrhovaných lokalít rodinnými domami doplniť sieť autobusových zastávok podľa návrhu ÚPN – O
- rešpektovať koridor železničnej trate č.126 ŽSR 4020 s jej vymedzeným ochranným pásmom (60 m na obe strany od osi koľaje)
- realizovať prestavbu železničnej zastávky Kľače
- rešpektovať regionálne cykloturistické a turistické trasy vedúce po cestách I. (súčasnnej) a III. triedy (zo Žiliny do Rajca – ev.č. 2409)
- zriadiť turistické odpočívadlá s osadením prvkov drobnej architektúry pre oddychovo – rekreačné aktivity na navrhovaných rekreačných trasách a dráhach (kyslíková, bežkárska, turistická, cykloturistická)

Technická vybavenosť

- zásobovanie pitnou vodou v obci zabezpečiť z jestvujúceho vodovodu rozšíreného vo väzbe na územný rozvoj,
- rešpektovať pásma ochrany verejných miestnych vodovodov (§ 19 zákona č. 442/2002 Z.z. potrubia do priemeru 500 mm, 1,5 m)
- verejný vodovod navrhovať z mat.HDPE 100 SDR 17 PN 10 s príslušnými armatúrami spájaný elektotvarovkami a s posúdením tlakových pomerov.
- rešpektovať hlavné rády inžinierskych sietí (vzdušné aj podzemné)
- dobudovať siete technickej infraštruktúry chýbajúce pre súčasnosť a potrebné pre uvažované rozvojové plochy
- všetky navrhované plochy pre technickú vybavenosť rezervovať ako verejnoprospešné
- previesť rekonštrukciu, resp. výstavbu zahusťovacej trafostanície
- sekundárny elektrický rozvod v obci realizovať vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch
- zabezpečiť rekonštrukciu verejného osvetlenia v obci
- previesť rekonštrukciu miestneho rozhlasu
- zabezpečiť dobudovanie plynofikácie v navrhovaných plochách
- rešpektovať zákon o vodách č.364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 a 75 2102
- rešpektovať zákon 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s tokom odsúhlasiť so SVP, š.p.
- ponechať manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min.6,0 m od brehovej čiary toku Rajčanka a 4,0 m od brehovej čiary roku Kľačianka (do vymedzeného pobrežného pozemku nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak poľnohospodársky obhospodarovať)
- rešpektovať priestor pre realizáciu plánovanej skupinovej kanalizácie obcí: Kunerad, Rajecké Teplice, Kamenná Poruba, Konská vo výhlade Kľače, Jasenové, Zbyňov s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a s čistením na ČOV Žilina

- na dosiaľ nezregulovaných úsekoch tokov nedovoliť regulácie toku, meniť charakter koryta, udržať prúdový charakter toku so striedaním kľudných zátočínových lokalít,
- brehovú porasty obnovovať len z pôvodných stanovištno vhodných druhov drevín a krov s uprednostňovaním jemnej lepkavej (*Alnus glutinosa*), ktorej opad pre vodné biocenózy je najvhodnejší,
- pri riešení protipovodňových opatrení v krajine dbať na to, aby sa technické opatrenia začlenili do systému ekologickej stability,
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- zabezpečiť manažment mokradových lokalít v území, vytvárať podmienky pre rozširovanie a stabilizáciu mokradových spoločenstiev,
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu záhona k jeho okrajom (ochrana zveri), tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov,
- zachovať a udržiavať solitérnu mimolesnú vegetáciu, brehovú porasty a líniovú zeleň v krajine
- doplniť podľa návrhu aleje a drevinnú vegetáciu na rozčlenenie poľnohospodárskej krajiny a zlepšenie ekologických väzieb a krajinného obrazu
- podporovať a chrániť prirodzený vývoj biotopov v miestnych biocentrách a biokoridoroch s cieľom udržať čo najvyššiu biodiverzitu
- monitorovať výskyt inváznych a ruderálnych druhov, zabrániť ich rozširovaniu, v prípade výskytu v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. ich dôsledne odstraňovať
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),

f) Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

- riadiť odpadové hospodárstvo v súlade s platnými legislatívnymi predpismi a predchádzať negatívnym vplyvom na životné prostredie,
- vypracovať POH obce so stanovením jasných cieľov v odpadovom hospodárstve v súlade s POH okresu a kraja (POH do roku 2010)
- predchádzať vzniku odpadov vhodnou propagáciou a osvetou
- uprednostňovať materiálne zhodnocovanie odpadov pred jeho zneškodňovaním
- podporovať aktivity zamerané na zhodnocovanie odpadu
- v maximálnej možnej miere materiálne zhodnocovať stavebný odpad
- zvýšiť podiel separovaného zberu vhodnou motiváciou obyvateľstva
- zabezpečiť skládkovanie odpadov na existujúcich a navrhovaných veľkokapacitných riadených regionálnych skládkach odpadu
- s kvapalnými odpadmi zo septikov a žump nakladať v zmysle legislatívnych predpisov
- riešiť problematiku nakladania s BRKO, podporovať budovanie rodinných kompostární
- odstraňovanie starých záťaží, nepovolených skládok odpadov a zabránenie ich opätovnému vytváraniu

g) Vymedzenie zastavaného územia obce

Obec sa bude v návrhovom období do roku 2020 rozvíjať na svojom katastrálnom území a na území obce navrhnutom na zastavanie.

Hranicu navrhovaného zastavaného územia obce Kľače budú tvoriť :
Plocha zastavaného územia stanovená k 1.1. 1990 z dôvodu ochrany PP, rozšírená o:

- plochy navrhovanej IBV:

- lokalita č.3, mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990 (2,95 ha)
- lokalita č.4, mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990 (0,25 ha)
- lokalita č.8, mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990 (1,65 ha)
- lokalita č.11, mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990 (0,01 ha)
- *plochy navrhovanej IBV/priemysel:*
  - lokalita č.2, mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990 (1,27 ha)
- *plochy navrhovanej rekreácie a športu:*
  - lokalita č.5, mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990(0,22 ha)
- *plochu navrhovaného rozšírenia cintorína:*
  - lokalita č.6, mimo zastavaného územia obce Kľače k 1.1.1990 (0,28 ha)

Samostatné zastavané novonavrhované územie obce Kľače:

- *plochy navrhovanej výroby:*
  - lokalita č.10, mimo zastavaného územia Kľače k 1.1.1990 (0,80).

h) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom území sú vymedzené nasledovné ochranné pásma:

Ochranné pásma dopravných zariadení

V území je potrebné rešpektovať tieto ochranné pásma dopravného systému:

- cestná komunikácia I/64 – 50 m od osi vozovky na obidve strany
- cesta III. triedy – 20m od osi vozovky na obidve strany mimo zastavaného územia
- viesť mimo cestný pozemok inžinierske siete (nové vedenia, prípojky k jestvujúcim alebo novovybudovaným objektom), v zastavanom území min.2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavaného územia s dodržaním ochranného pásma
- trasa železnice č.126– 60 m od osi koľaje na obidve strany (ochranné pásmo tvorí priestor po obidvoch stranách dráhy, ktorého hranice sú vymedzené zvislými plochami vedenými – 60 m od krajných koľají, najmenej – 30 m od hraníc obvodu pozemku dráhy)
- v prípade že stavby, resp. jej časti budú situované do ochranného pásma dráhy (OPD), resp. do obvodu dráhy (OD), pri príprave, povoľovaní a následnom užívaní jednotlivých stavieb je nutné rešpektovať okrem iných najmä ustanovenia zákona č.164/1996 Z.z. o dráhach a o zmene zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a to:
  - § 5a Ochrana dráhy,
  - § 8 Činnosti v ochrannom pásme dráhy (zriaďovanie stavieb a vykonávanie zemných prác v ochrannom pásme dráhy, povinnosti vlastníka nehnuteľnosti v ochrannom pásme dráhy),
  - § 12 v prípade stavieb situovaných sčasti v obvode dráhy

Plynovod

- DN 500.PN64 – 48 m ochranné pásmo na každú stranu, 150 m bezpečnostné pásmo
- do DN 200 – 4 m ochranné pásmo na každú stranu
- do DN 350 – 20 m bezpečnostné pásmo na každú stranu
- regulačná stanica plynu – 8 m
- ochranné pásmo od STL plynovodu na každú stranu:
- STL vo voľnom teréne – 4 m na každú stranu
- STL zastavané územie – 1 m na každú stranu

VN, VVN a NN

- ochranné pásmo 22 kV vedení, ako i odbočiek k jednotlivým trafostaniciam je – 10 m na každú stranu od krajného vodiča vedenia

- ochranné pásmo VVN 110 kV vedenia je – 15 m na každú stranu
- ochranné pásmo NN siete je – 1 m od vodičov
- v katastrálnom území obce Kľače sa nachádza vonkajšie nadzemné elektrické vedenie 400 kV V495 Bošáca-Varín. Práce a činnosti vykonávané v ochrannom pásme upravuje zákon o energetike č.656/2004 Z.z., z ktorého vyberáme:

§ 36 Ochranné pásma odsek

- (2) Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí
- d) od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m.
- (4) V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané
- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné latky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.
- (11) Ochranné pásmo
Prípadné práce a činnosti v ochrannom pásme vedenia V495 vykonávať v zmysle zákona č.656/2004 Z.z. a noriem STN 33 3300, STN 34 3100 a STN 34 3108.

Vodovod, kanalizácia

- rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií (§ 19 zákona č.442/2002 Z.z. potrubia do priemeru 500 mm, 1,5 m)

Rešpektovať:

- pásmo hygienickej ochrany cintorína – 50 m od oplotenia
- manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min.6,0 m od brehovej čiary toku Rajčanka a 4,0 m od brehovej čiary roku Kľačianka (do vymedzeného pobrežného pozemku nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak poľnohospodársky obhospodarovať)
- inundačné územia drobných vodných tokov (§ 46, ods.(3) a § 63, ods.(2), písm. b zák.č.364/2004Z.z.)
- rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami
- rešpektovať vybudované hydromelioračné stavby
- II. stupeň ochrany prírodných liečivých zdrojov
- Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku (§ 10, ods.(1) zák.č.326/2005 Z.z. z 23.06.2005)

Biocentrá

Nadregionálne a regionálne biocentrá sa v území nenachádzajú

Miestne biocentrá

MBc 1 Miestne biocentrum Lesný porast Borovčie

MBc 2 Miestne biocentrum Lesný porast a zarastajúce pasienky Chrástky

MBc 3 Miestne biocentrum Pasienky v lokalite Nivy

Biokoridory

Nadregionálne biokoridory sa v území nenachádzajú.

Regionálny biokoridor

Rbk 18 Vodný tok a niva Rajčanky

Miestne biokoridory

MBk 1 Potok Kľače

MBK 2 terestrický biokoridor medzi MBc 2 a MBc 3

Interakčné prvky

IP 1 brehový porast na bezmennom pravostrannom prítoku potoka Kľače

IP 2 navrhovaný drevinový pás popri poľnej ceste v lokalite Zadky

IP 3 navrhovaná alej pri poľnej ceste za záhumienkami Pod cestou

IP 4 navrhovaný protierózny zatrávnený pás v lokalite Povrázky

IP 5 navrhovaná alej pri poľnej ceste v lokalite Vříšky

IP 6 navrhované ochranné zatrávnenie v lokalite Vyše cesty

IP 7 navrhované ochranné zatrávnenie v lokalite Klíny.

i) Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonávanie a scelovanie pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny

Plochy pre verejnoprospešné stavby

- Plochy a pozemky pokiaľ nie sú majetkom obce alebo štátu, je potrebné pre verejnoprospešné stavby vykúpiť od majiteľov pozemkov, alebo inak vysporiadať v zmysle platnej legislatívy.

Plochy pre vykonávanie delenia a scelovanie pozemkov a pre asanáciu.

- Nie sú vymedzené.

j) Určenie na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

V obci Kľače nie sú navrhnuté časti obce pre ktoré je potrebné v ďalšej etape vypracovať ÚPN – Z. riešenom území je potrebné vypracovať podrobnejšiu dokumentáciu pre navrhovanú zástavbu na územiach dosiaľ urbanisticky nevyriešených.

Sú to lokality :

- Do poľa
- Povrázky
- Borovčie

Je potrebné riešiť organizáciu týchto území minimálne na úrovni urbanistickej štúdie zástavby, ktorá musí vyriešiť organizáciu uličného priestoru so zabezpečením koridorov pre sieť technickej vybavenosti, definovať potrebnú šírku verejných priestorov, definovať regulačné prvky pre organizáciu zástavby, rozpracovať zásadné regulatívy pre funkčné využitie územia stanovené v tomto ÚPN.

Odporúčame aj vypracovanie

- UŠ rekreačných a športových priestorov v obci
- UŠ komplexnej revitalizácie centra obce

k) ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Podľa § 108 ods. 3 novely zákona č. 50/1976 Zb. stavebný zákon sa za verejnoprospešné stavby, pre ktoré je vyvlastnenie možné vo verejnom záujme považujú

stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

ÚPN obce Kľače navrhuje schváliť ako verejnoprospešné nasledujúce stavby:

1. preložka cestnej komunikácie I/64
2. miestne potrubné rozvody pitnej vody
3. miestne nadzemné a podzemné vedenie plynu
4. úprava centra obce – verejná zeleň, pešie komunikácie a priestory, parkoviská, drobná zeleň
5. rozšírenie cintorína
6. vybudovanie miestnej kanalizácie, napojenie na skupinovú kanalizáciu, kanalizačný zberač pre zabezpečenie ochrany vodných zdrojov
7. protipovodňové úpravy tokov
8. telekomunikačné zariadenia
9. miestne elektrické rozvody a vedenia, posilnenie trafostaníc, výstavba novej trafostanice a nových sekundárnych rozvodov
10. nové miestne komunikácie a chodníky + rekonštrukcia pôvodných
11. nové plochy statickej dopravy a rekonštrukcia existujúcich plôch statickej dopravy
12. rekonštrukcia verejného osvetlenia a MR a stavby nového verejného osvetlenia, MR a súvisiacich stavieb vrátane modernizácii
13. likvidácia živelných skládok

SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Vid'. príloha

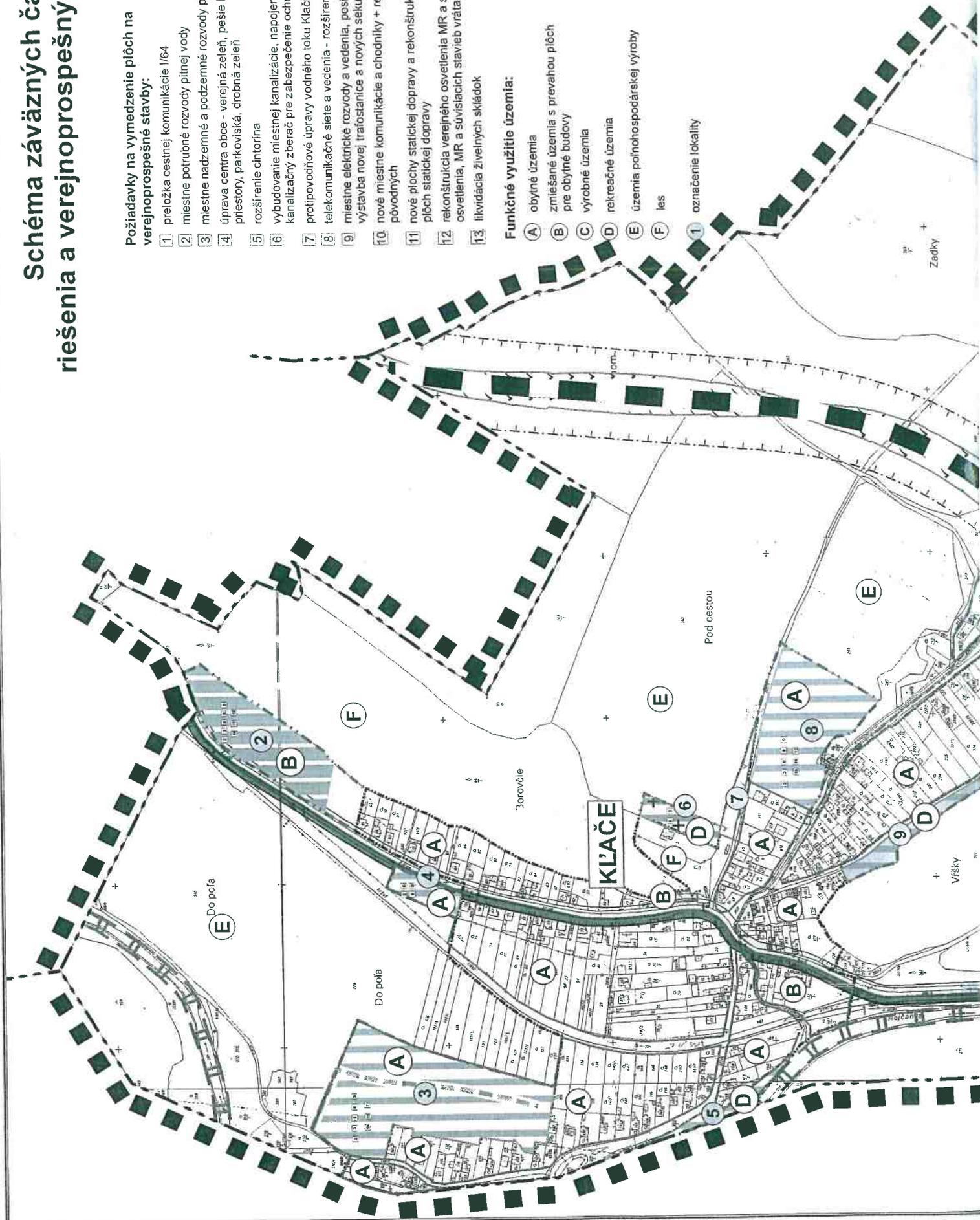
Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospesných stavieb

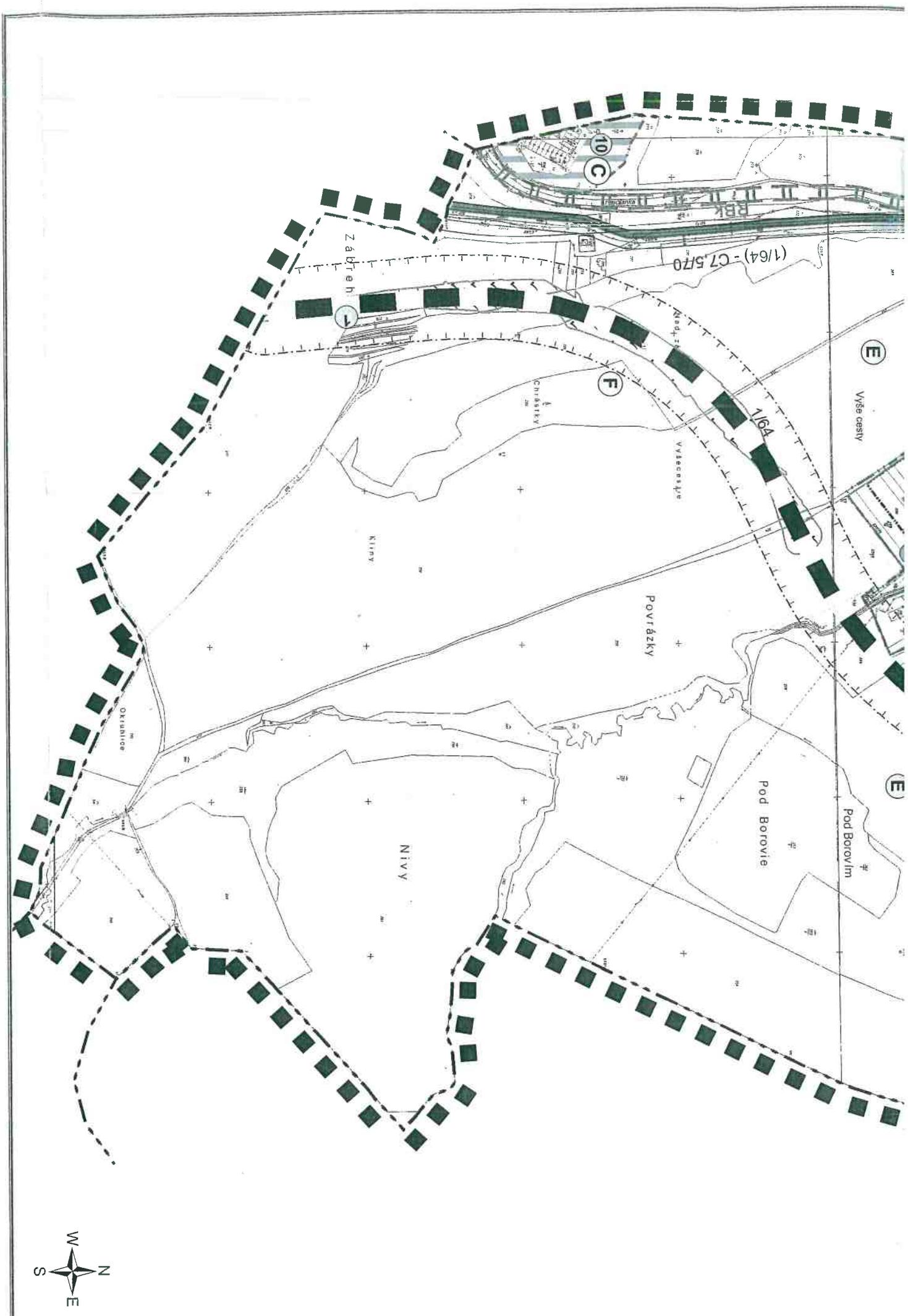
Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospesné stavby:

- 1 preložka cestnej komunikácie I/64
- 2 miestne potrubné rozvody pitnej vody
- 3 miestne nadzemné a podzemné rozvody plynu
- 4 úprava centra obce - verejná zeleň, pešie komunikácie a priestory, parkoviská, drobná zeleň
- 5 rozšírenie cintorína
- 6 vybudovanie miestnej kanalizácie, napojenie na skupinovú kanalizáciu, kanalizačný zberač pre zabezpečenie ochrany vodných zdrojov
- 7 protipovodňové úpravy vodného toku Kľačanka
- 8 telekomunikačné siete a vedenia - rozšírenie
- 9 miestne elektrické rozvody a vedenia, posilnenie trafostaníc, výstavba novej trafostanice a nových sekundárnych rozvodov
- 10 nové miestne komunikácie a chodníky + rekonštrukcia pôvodných
- 11 nové plochy statickej dopravy a rekonštrukcia existujúcich plôch statickej dopravy
- 12 rekonštrukcia verejného osvetlenia MR a stavby nového verejného osvetlenia, MR a súvisiacich stavieb vrátane modernizácií technológií
- 13 likvidácia živelných skládok

Funkčné využitie územia:

- A obytné územia
- B zmiešané územia s prevahou plôch pre obytné budovy
- C výrobné územia
- D rekreačné územia
- E územia poľnohospodárskej výroby
- F les
- 1 označenie lokality

(1/64) - C7.570

Zábrheň

F

E

Výše cesty

16A

Výhledové

Povíázky

E

Pod Borovím

Pod Borovím

Nivy

Okružnice

